

ΓΙΑ ΝΑ ΥΠΑΡΞΕΙ ΞΑΝΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗ

Προτάσεις για το Κίνημά μας και το Καταστατικό του

1. Η προσπάθεια για μία πιο δίκαιη κοινωνική και οικονομική οργάνωση υπαγορεύει την ανάγκη ύπαρξης ενός μαζικού λαϊκού κινήματος για την διάδοση των σοσιαλιστικών ιδεών, για τον καθορισμό και την προώθηση των πολιτικών στόχων του και για την διασφάλιση της δυνατότητας της Αριστεράς να κυβερνήσει. Σε μία χώρα όπως η Ελλάδα με τον πολιτισμό της στο μεταίχμιο Δύσης και Ανατολής, αλλά και στην πορεία κατάκτησης μίας θέσης ανάμεσα στα άλλα ανεπτυγμένα έθνη-κράτη το προοδευτικό κίνημα έχει πατριωτικό χαρακτήρα απολύτως ξένο με τον εθνικισμό και τον κοσμοπολιτισμό. Κίνημα ειρήνης, φιλίας με τους λαούς των Βαλκανίων, της Μεσογείου και της Ευρώπης. Κίνημα συνεργασίας με πολιτικές δυνάμεις προσηλωμένες στις αξίες του ανθρωπισμού, του σοσιαλισμού και της δημοκρατίας. Αυτό πρέπει να είναι το ΠΑΣΟΚ. Η συνειδητή συμμετοχή ενός πολίτη σ' αυτήν την συλλογική λειτουργία ταυτίζεται με την ιδιότητα του μέλους του ΠΑΣΟΚ σε αντιδιαστολή με τις αθρόες εγγραφές μέσω εκπροσώπων όπως συμβαίνει σήμερα.
2. Το Κίνημά μας εκπροσωπεί μία συμμαχία κοινωνικών δυνάμεων με συγκλίνοντα συμφέροντα την κατοχύρωση της εθνικής ασφάλειας και την ισχυροποίηση της χώρας, την εμπάθυνση της δημοκρατίας και την κοινωνική συνοχή. Αυτά τα συμφέροντα οφείλει να υπηρετεί και η πολιτική μας. Βασικός κορμός αυτής της συμμαχίας είναι πάντα οι εργαζόμενοι, οι αγρότες και τα κατώτερα μεσαία στρώματα. Στις σημερινές συνθήκες αυξημένης πίεσης προς αυτές τις τάξεις μέσα από την εξάπλωση του κοινωνικού αποκλεισμού και της ανασφάλειας της νεολαίας για το μέλλον της διευρύνονται τα όρια αυτής της συμμαχίας. Η αξιόπιστη πολιτική έκφραση αυτής της κοινωνικής συμμαχίας συμπληρώνει τις αντικειμενικές προϋποθέσεις για τον μετασχηματισμό της σε πολιτική πλειοψηφία. Αυτή η κοινωνική βάση ασφαλώς δεν μπορεί να συμπεριλάβει όσα ανερχόμενα μεσαία στρώματα είναι συμφιλιωμένα ή έτοιμα να αποδεχτούν τον κοσμοπολιτισμό και τον παρασιτισμό. Και βέβαια δεν έχει σκοπό να κολακεύσει και να ανεχθεί ανεδαφικές οπισθοδρομικές επιδιώξεις ατομικής ανέλιξης οποιουδήποτε σε μία κοινωνική πραγματικότητα που θα έμοιαζε όλο και περισσότερο με σεληνιακό τοπίο. Αντιθέτως, βασική επιδίωξη του ΠΑΣΟΚ είναι να εξυψώσει την κοινωνική συμμαχία που φιλοδοξεί να εκφράσει ώστε να ανταποκρίνεται και να στηρίζεται από τις βασικές σταθερές του κοινού εθνικού και λαϊκού πολιτισμικού μας χώρου.
3. Τα μέλη του ΠΑΣΟΚ διακινούν στο εσωτερικό του Κινήματος ιδέες και απόψεις με σκοπό τον εμπλουτισμό της πολιτικής του μέσα από αντιπαραθέσεις. Η διαδικασία αυτή πρέπει να έχει οργανωμένο και δημοκρατικό χαρακτήρα με ευθύνη της ηγεσίας και να οδηγεί σε λήψη απόφασης. Αποφάσεις που λαμβάνονται με οποιονδήποτε άλλο τρόπο από οποιονδήποτε δεν δεσμεύουν κατά κανένα τρόπο

κανέναν. Ειδικότερα η αυθαίρετη αναίρεση πολιτικών αποφάσεων του Κινήματος και η σιωπηρή διολίσθηση σε παρεκκλίσεις από αυτές, με νομιμοποιητικό πρόσχημα συσχετισμούς στη σύνθεση οργάνων συνιστά απολύτως απαράδεκτη ομαδοποίηση. Η πλειοψηφία οφείλει σε κάθε απόφαση να καταγράφεται μέσα από αντίστοιχη διαδικασία και όχι να υπονοείται, να τεκμαίρεται ή να θεωρείται αυταπόδεικτη. Αυτή είναι και η πάγια αρχή της συλλογικότητας που ο όψιμος προσδιορισμός της ως «νέας» υποκρύπτει την πρόθεση φαλκίδευσής της.

4. Η συμμετοχή των μελών του ΠΑΣΟΚ στην διαδικασία της διαπάλης των ιδεών είναι το μόνο κριτήριο για την ανέλιξή τους σε θέσεις αυξημένης ευθύνης. Η προσφορά ιδεών και απόψεων ενός μέλους προς το Κίνημα και η δοκιμασία της προσφοράς του αυτής από τη ζωή που την επιβεβαιώνει ή την απορρίπτει είναι η πεμπτουσία της αξιοκρατίας σε αντιδιαστολή με τον συνωστισμό μέτριων και ανασφαλών προσώπων γύρω από τον εκάστοτε ηγέτη με σκοπό την εξασφάλιση της εύνοιάς του. Είναι η ώρα της απαλλαγής από την καθυστερημένη συμπεριφορά των «εξαπτέρυγων».
5. Η εσωτερική διάταξη των μελών του ΠΑΣΟΚ σε οργανώσεις και όργανα έχει ως μόνο κριτήριο την αποδοτικότερη λειτουργία τους. Μ' αυτήν την έννοια η σχετική καταστατική διάταξη είναι χρήσιμο να προβλέπει πράγματι ευρύτητα επιλογών. Οι όποιοι και όσοι πολίτες επιθυμούν να είναι πραγματικά μέλη του ΠΑΣΟΚ μπορούν σε επαφή και συνεργασία με τα όργανα του Κινήματος να συγκροτούν οργάνωση. Αυτή η λογική λαϊκής συμμετοχής βρίσκεται στον αντίποδα της αποτυχημένης ιδέας των θεματικών οργανώσεων που δεν ήταν τίποτε άλλο παρά σχήματα ειδικής αναγνώρισης «επωνύμων» ως κίνητρο για να συμμετάσχουν. Το ΠΑΣΟΚ όμως χρειάζεται ακριβώς όσους επιμένουν στην συμμετοχή χωρίς απωθημένα αναγνώρισης και όχι «επωνύμους». Η διαδικασία που υποστηρίζουμε δεν έχει καμμία σχέση με την πειρατικού τύπου συναλλαγή με πολεμίους του ΠΑΣΟΚ στο πλαίσιο της οποίας δίνονται χρίσματα και υποψηφιότητες με άγνωστα ανταλλάγματα αλλά πάντως εις βάρος του Κινήματος. Όπως επίσης, απαράδεκτη είναι και η συντήρηση ομίλων - εκτροφείων παραγόντων με διάφορες επωνυμίες. Το Κίνημα οφείλει να διασφαλίζει πολιτικές λειτουργίες μέσα από τις οποίες θα αναδεικνύονται στελέχη, όπως όμως και να αξιολογεί περιπτώσεις συνειδητών πολιτών που συγκυριακοί λόγοι δεν τους επέτρεψαν να συμμετέχουν στο Κίνημα. Λέει όμως όχι στους «παράγοντες». Είμαστε αντίθετοι με την ανανέωση της σύνθεσης των οργάνων του Κινήματος διά ποσόστωσης γιατί αποσκοπεί στην προώθηση τέτοιων ακριβώς προσώπων με μόνο στόχο την αλλοίωση της στελεχειακής σύνθεσης του Κινήματος και τελικά της φυσιογνωμίας του.

6. Το ΠΑΣΟΚ ενεργοποιείται στους θεσμούς που απαρτίζουν το πολιτικό σύστημα όπως αυτό διαμορφώθηκε στο πλαίσιο της 3^{ης} Ελληνικής Δημοκρατίας από το 1974 μέχρι σήμερα. Η δράση αυτή συνεπάγεται την δραστηριοποίηση ενός μεγάλου αριθμού στελεχών του Κινήματος στο Κοινοβούλιο, στα συνδικάτα, στην τοπική αυτοδιοίκηση και σε κινήματα πολιτών με πιο εξειδικευμένα ενδιαφέροντα. Ειδικότερα για τα κινήματα, επί σειρά ετών το ΠΑΣΟΚ σωστά υποστήριζε - και φραστικά υποστηρίζει ακόμα - την σύνδεση της δράσης των στελεχών μας με την πολιτική του Κινήματος και την οργανωτική τους αυτονομία. Και έτσι προχωρήσαμε, ίσως με αδυναμίες και επί μέρους παρεκκλίσεις, ανανεώνοντας πάντως την παραδοσιακή αντίληψη χειραγώγησης των κινήματων από τα κόμματα. Φτάσαμε όμως στο 1996, χρονιά κρίσιμη για την πρόοδο του προγράμματος σύγκλισης αλλά και χρονιά του 4^{ου} Συνεδρίου. Και έγινε η μεγάλη ανατροπή. Χειραγωγήθηκε όχι το μαζικό κίνημα από την κυβέρνηση, αλλά συνέβη το αντίστροφο ενόψει Συνεδρίου. Οφείλουμε σήμερα να καταδικάσουμε ομόφωνα αυτήν την απαράδεκτη πρακτική και να επαναφέρουμε σε υγιή βάση την σχέση του Κινήματος με συνδικαλιστικά του στελέχη ιδίως στις ΔΕΚΟ. Το 1996 πρέπει να μείνει στην ιστορία του Κινήματος ως στιγμιαία παρεκτροπή.
7. Το ΠΑΣΟΚ έχει χρέος να διασφαλίσει την δυνατότητα της παράταξης να κυβερνά εφ' όσον αυτή είναι η λαϊκή θέληση. Μέχρι σήμερα η δυνατότητα αυτή υπάρχει στο πλαίσιο του, δικομματικού τελικά, συστήματος όπως το βιώσαμε από το 1977 τουλάχιστον μέχρι σήμερα. Η αξιολόγηση αυτού του συστήματος οδηγεί σε δύο βασικά συμπεράσματα. Το πρώτο συμπέρασμα είναι ότι η χώρα είχε μία αδιατάραχτη, πρωτοφανή σε διάρκεια, πολιτική σταθερότητα με όλες τις θετικές συνέπειές της. Το δεύτερο συμπέρασμα είναι ότι η ωρίμανση του πολιτικού συστήματος δημιούργησε φθορά στο ίδιο αλλά και κόπωση στους πολίτες. Η φθορά αυτή μεγεθύνεται ως εντύπωση ακριβώς γιατί καλλιεργείται από δυνάμεις που επιδιώκουν την αναδιάταξη του πολιτικού συστήματος για δικούς τους λόγους. Το ΠΑΣΟΚ είναι αντίθετο με αναδιατάξεις ασαφούς περιεχομένου, όπως αυτές οι οποίες ενδεχομένως θα προέκυπταν από μία αλλαγή του εκλογικού συστήματος χωρίς πολιτικές προϋποθέσεις. Την ίδια στιγμή το ΠΑΣΟΚ είναι ασφαλώς πρόθυμο να διερευνήσει τη δυνατότητα των προοδευτικών δυνάμεων να αποκτήσουν εναλλακτικούς τρόπους διακυβέρνησης της χώρας. Κάτι τέτοιο πάντως συμβαίνει στη Γαλλία με ένα εκλογικό σύστημα κάθε άλλο παρά αναλογικό. Αντιθέτως η Αριστερά ήταν αποκλεισμένη από την κυβέρνηση, στην Ιταλία της απλής αναλογικής σε παλαιότερες περιόδους. Ο αξιόπιστος δρόμος για την διερεύνηση της δυνατότητας συνεργασίας είναι ο διάλογος των ηγεσιών των

προοδευτικών πολιτικών δυνάμεων με ανοιχτή συμμετοχή και ανοιχτή ημερήσια διάταξη, η κωδικοποίηση των διαφορών, η οριοθέτηση κοινού πολιτικού τόπου (αν υπάρχει), η δυνατότητα σύμπτωσης σε βασικές κατευθύνσεις κυβερνητικής πολιτικής και το εκλογικό σύστημα. Αυτά είναι τα ουσιώδη (ίσως όχι τα μόνα) θέματα για συζήτηση. Η διαδικασία αυτή ασφαλώς δεν έχει καμμία σχέση με την επιλεκτική συναναστροφή της ηγετικής ομάδας του ΠΑΣΟΚ με στελέχη μίας πτέρυγας του Συνασπισμού και συντηρητικούς πολιτικούς παράγοντες.

8. Το ΠΑΣΟΚ έχει πλέον μακρά κυβερνητική θητεία και την αναμφισβήτητα μεγαλύτερη εμπειρία άσκησης εξουσίας από όλα τα υπάρχοντα κόμματα. Στην πραγματικότητα αποτελεί βασικό πυλώνα του κομματικού συστήματος όπως αυτό έχει σταθεροποιηθεί τα τελευταία είκοσι χρόνια στον τόπο μας. Την δυνατότητα αυτή οφείλει να την διατηρήσει. Οφείλει όμως εκ παραλλήλου να καταστήσει σαφές σε όλα τα μέλη και στελέχη του ότι η θεσμική λειτουργία του δεν το καθιστά συλλογική έκφραση του κατεστημένου και των συμφερόντων του. Αντιθέτως, ένα σοσιαλιστικό κίνημα είναι αντίθετο με την πρόθεση του κατεστημένου να καθηλώσει τον λαό σε συνθήκες κοινωνικής ανισότητας. Η κυβερνητική εξουσία ασφαλώς συνδιαλέγεται με συμφέροντα. Η κυβερνητική εξουσία του ΠΑΣΟΚ όμως δεν τα εξυπηρετεί. Αυτή η βασική διάκριση είναι και η πολιτική αντιπαράθεσή μας με το φαινόμενο της διαπλοκής. Και βέβαια κατηγορηματική είναι η αντίθεσή μας με το φαινόμενο ομάδων στο εσωτερικό του Κινήματος οι οποίες συμμαχούν με δυνάμεις του κατεστημένου εναντίον συντρόφων τους ώστε να ελέγξουν το ΠΑΣΟΚ.
9. Το ΠΑΣΟΚ είναι κίνημα με πίστη στην λαϊκή κυριαρχία και με εμπιστοσύνη στον ελεύθερο και υπεύθυνο πολίτη. Αναφερόμαστε όχι στην κοινωνία, αλλά στο πολιτικό σώμα που είναι ο λαός. Αποστολή μας είναι η κινητοποίηση του λαού ώστε να διεκδικήσει την δική του γνώμη για την κοινωνική και οικονομική οργάνωση. Η επικοινωνία μας με το λαό αφορά στην διάδοση των ιδεών και των θέσεων του Κινήματος ούτως ώστε να καλλιεργηθεί η απαραίτητη για την διάδοση και εφαρμογή τους λαϊκή συναίνεση. Για το σκοπό αυτό κύριο μέσο παραμένει η οργάνωσή μας η οποία στηρίζεται από την ηγεσία του ΠΑΣΟΚ με τις απαραίτητες πληροφορίες και τα κατάλληλα μέσα. Το ΠΑΣΟΚ απορρίπτει κατηγορηματικά την χρήση πλαστών εικόνων και τη δημιουργία αβάσιμων εντυπώσεων για τη στήριξη της πολιτικής του. Πιστεύουμε ότι η ουσιώδης και ειλικρινής επικοινωνία είναι η μόνη παραδεκτή προσέγγιση με το λαό. Οι αρχές αυτές είναι απαραίτητες ιδιαίτερα στην περίπτωση επικοινωνίας μας με το λαό μέσω των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης. Η εξασφάλιση προνομιακής μεταχείρισης του Κινήματος ή στελεχών μας από τα

Μ.Μ.Ε. με οποιασδήποτε μορφής αντιπαροχή είναι απολύτως απαράδεκτη. Αποτελεί συμμετοχή σε διαδικασία χειραγώγησης με τελικό στόχο την αποδυνάμωση του λαϊκού παράγοντα και την ακύρωση του ρόλου του πολίτη.

10. Το Καταστατικό του Κινήματος αποτελεί το πλαίσιο συγκρότησης λειτουργίας και δράσης όλων μας. Με βάση όσα έχουν εκτεθεί ως εδώ, το πρώτο θέμα για το Καταστατικό μας δεν είναι η τεχνική του βελτίωση αλλά η διευκρίνιση του σε ποιό ΠΑΣΟΚ ανταποκρίνεται. Χωρίς το πρόταγμα αυτό οι τεχνικές βελτιώσεις είναι είτε αναποτελεσματικές, είτε ιδιοτελείς. Αλλά υπάρχει ακόμα και το πρόβλημα της τήρησης του Καταστατικού. Ένας ατελές σύνολο κανόνων που είναι όμως σεβαστό από όλους και ιδιαιτέρως από την ηγετική ομάδα είναι προτιμότερο από ένα άψογο πλαίσιο που ερμηνεύεται αυθαιρέτως και παραβιάζεται. Η αθρόα εγγραφή μελών μίας χρήσης, οι επιλεκτικές διαγραφές στελεχών από αναρμόδια όργανα, η παράβαση των αποφάσεων του 4^{ου} Συνεδρίου από την ηγεσία, είναι δείγματα μόνον αποδείξεων υπέρ της ορθότητας της θέσης μας αυτής. Η συζήτηση συνεπώς για επί μέρους αλλαγές άρθρων του Καταστατικού στο πλαίσιο των διαδικασιών του 5^{ου} Συνεδρίου δεν είναι χρήσιμη. Αντιθέτως το Συνέδριο οφείλει να αποφανθεί καθαρά ότι το ΠΑΣΟΚ πρέπει να υπάρξει ξανά και με βάση αυτήν την απόφαση να ετοιμαστεί με σοβαρότητα και υπευθυνότητα ένα πραγματικά σύγχρονο Καταστατικό του ΠΑΣΟΚ μέχρι το επόμενο Συνέδριο.